

Educație financiară pe înțelesul copiilor

Ilustrații de Teodora **Savu**

CUPRINS

Prefață.....	7
Capitolul 1 Un start sănătos: Primii pași către una dintre cele mai importante relații pentru copil – relația cu banii.....	9
Capitolul 2 Cheia din universul banilor: Descoperă diferența dintre nevoi și dorințe!.....	25
Capitolul 3 Economisește inteligent: Lecția despre a păstra banii la tine sau a-i pune să lucreze pentru tine	39
Capitolul 4 Succesul financiar: De ce timpul poate fi mai valoros decât banii?	51
Capitolul 5 Schimb pe schimb (Trocul): Cum să obții lucruri noi fără să cheltui bani	65
Capitolul 6 Evită să cumperi emoțional: Avantajele fantastice ale regulii 50-40-10	77
Capitolul 7 Siguranța financiară: Descoperă metodele moderne și securizate de plată	89

Capitolul 8	Consultantul financiar și Școala altfel: Cea mai importantă lecție financiară și de viață, explicată pe înțelesul copiilor de către un specialist	101
Capitolul 9	Magia investițiilor: Descoperă calea spre visuri împlinite!	139
	Variantă de economisire	147
	Dicționar de termeni financiari	151
	Cuvânt de încheiere pentru cititorii mari și mici	157
	Soluții	159

Capitolul 1

Un start sănătos: Primii pași către una dintre cele mai importante relații pentru copil – relația cu banii

Salut! Eu sunt Robert, am 12 ani și iubesc tot ce e legat de computere și aparate electronice. Când eram mic, tot timpul mă jucam cu orice aparat din casă, cum ar fi telefonul, DVD-playerul, televizorul și chiar și mixerul de bucătărie al mamei. Bine, la mixer nu prea aveam voie să umblu. De fapt, nici la celelalte aparate din casă nu prea aveam voie, dar pentru că mixerul era al mamei și cu ajutorul lui făcea niște prăjituri delicioase, acela era interzis-INTERZIS, pe bune.

Apropo de mixer, îmi aduc aminte de o zi specială. Eram în bucătărie, încercând să-mi dau seama cum funcționează mixerul, când, dintr-odată, l-am pornit „întâmplător”. Mama a intrat în fugă, speriată de zgomot, crezând că m-am accidentat, dar m-a găsit cu un zâmbet mare pe față și acoperit de făină. A râs și mi-a spus că sunt un „mic inventator”. Sincer, nu am văzut legătura dintre un inventator și năzdrăvănia mea, însă ideea de inventator mi-a sunat foarte bine. Deja începeam să visez la asta cu ochii deschiși. Bine, de fapt, având atâta făină pe față, este corect să spun că visam cu ochii... mijiți.

Sunt mega-fascinat de aparate și am desfăcut multe lucruri vechi, nu neapărat ca să le repar, dar mai mult ca să văd cum funcționează. Visul meu cel mare e să inventez ceva tare, un calculator sau chiar

un robot universal, pe care toată lumea să-l folosească. Încă nu știu clar ce vreau să inventez, dar când voi fi mare, sigur voi fi un inventator cunoscut.

Până atunci, înțeleg că trebuie să învăț multe. Ah, și trebuie să strâng bani, pentru că invențiile costă. Treaba asta cu banii și cu economiile îmi dă mari bătăi de cap. Deși încă sunt copil și am timp să învăț și să economisesc mai târziu, mi-aș dori totuși să știu câteva trucuri despre bani de pe acum. Mi-ar prinde tare bine.

Sunt în clasa a VI-a și sunt cel mai bun la mate, fizică și informatică. Doamna de română mă mai ceartă din când în când, atunci când greșesc, și spune că un inventator trebuie să știe să scrie instrucțiuni pentru invențiile lui. E adevărat, pentru că, altfel, doar eu aș ști să le folosesc.

Florian, colegul meu de bancă, e pasionat de biologie. El vrea să inventăm aparate care ajută natura

și animalele. I-am zis că nu sunt încă atât de avansat, dar poate că până în clasa a VIII-a voi ști mai multe, iar apoi, planul nostru e să avem un laborator împreună, însă fiecare cu partea lui. El va studia biologia, iar eu voi lucra la invențiile mele „năstrușnice”, cum le zice el. Ne tachinăm mereu și ne punem porecle amuzante, dar suntem destul de serioși cu privire la planul nostru.

După ore, ne place să stăm în parc și să visăm la cum va arăta laboratorul nostru. Ne imaginăm un spațiu ideal pentru fiecare inventator, fie că e un garaj sau o mansardă. Și ne gândim la toate acestea sub un mesteacăn bătrân, lângă lac, locul nostru secret de inspirație.

Acolo, în timp ce visăm, începem să înțelegem că, pentru a ne realiza visul, avem nevoie nu doar de idei

geniale, ci și de ceva foarte important: bani pentru a le transforma în realitate. Și așa începe aventura noastră de a învăța despre bani și investiții!

– Ia să vedem... unde am rămas...

– La ușa de la intrare, răspunde Florian.

– Ah, da... tu ai spus că vrei să fie transparentă ca să intre lumină la plantele tale, dar eu am nevoie să fie din metal.

– Din metal?

– Da, în cazul în care greșesc ceva, n-o să poată vedea nimeni ca să mă dea de gol... sau... dacă voi folosi materiale explozive, florile tale vor fi protejate.

– Dar e scumpă o ușă din metal, mult mai scumpă decât cea din sticlă, spune Florian.

– Mda... posibil... dar ce e mai important? Să explodeze atelierul din prima zi? Sau să ne asigurăm că totul va fi funcțional un timp îndelungat?

– Asta așa este... să ne interesăm cât costă una.

– Florian, îți dai seama că noi acum facem un plan de investiție?

– Un... ce?

– Un plan de investiție. L-am auzit eu pe tata spunând asta când discuta cu mama despre o mașină nouă.

– Vă luați o nouă mașină?

– Lasă asta, eu vorbeam de investiție.

– Dar la ce vă mai trebuie o mașină? Nu aveți deja una? Și trei biciclete.

– Of, nu e pentru a ne plimba, ci pentru a fi folosită ca taxi și astfel, în timp, să obțină cu ea mai mulți bani decât au folosit pentru a o cumpăra, dar nu contează asta acum... cum ziceam, importantă era ideea de investiție.

– Bine... te ascult!

– Așa, unde rămăsesem? Ah, da, la investiție. O investiție, după cum am înțeles eu din discuțiile lor, ar fi ceva ce cumperi astăzi și, peste câțiva ani, datorită aceluși plus de valoare adus, valorează mai mult. Uite, să zicem că jucăriile pe care le colecționează Alexandra, colega noastră, de la revistele pe care am văzut că le tot cumpără, vor valora, la un moment dat, mai mult decât au costat. Dacă ea a strâns 100 de jucării și a plătit... cam 10 lei pe fiecare revistă, asta înseamnă, la un calcul simplu... 10 ori 100.

– Știu, 1 000 de lei, asta am învățat în clasa a doua, răspunde Florian, care deja își cam pierde răbdarea.

– Bravo! 1 000 de lei. Pentru un biolog, calculezi destul de bine. Dar să zicem că... peste 10 ani, acestea își vor dubla valoarea.

– Crezi??

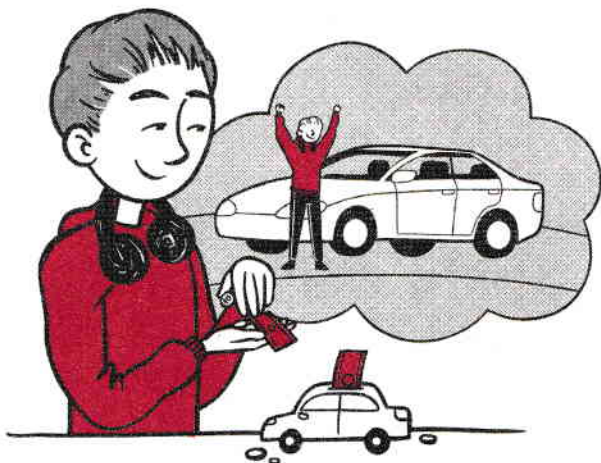
– S-au mai văzut cazuri... Bine, nu știu sigur dacă funcționează cu o colecție de jucării, dar să zicem că Alexandra a făcut o investiție. Adică a plătit 1 000 de lei, dar 10 ani mai târziu, jucăriile pe care le-a colecționat vor valora 2 000 de lei, adică ar avea un câștig de 1 000 de lei.

– Wow, asta înseamnă că e bogată!

– Nu e încă, dar ar putea fi!

– Stai puțin... dar de ce nu facem asta? mă întrebă Florian entuziasmat.

– Ce anume?

– Să investim în ceva care să ne aducă bani pentru ușa metalică sau sticla securizată.

– Asta cred și eu că ar trebui să facem.

– Minunat! E cea mai tare idee! spune Florian triumfător. Hei, ce-ar fi să cumpărăm și noi reviste cu jucării?

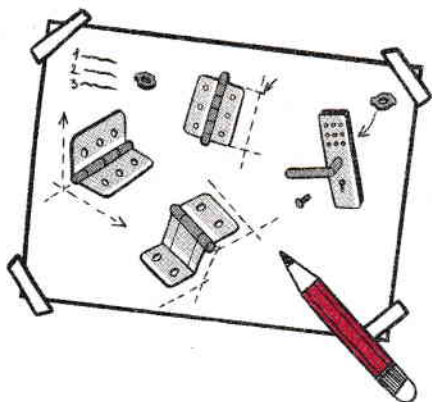
– Nu știu dacă funcționează, Florian. Ideea de investiție este una excelentă, dar va trebui să ne interesăm mai bine care sunt acele lucruri în care putem investi.

– Am înțeles! Poate că ai dreptate. Să-i întrebăm pe părinți?

– Sigur! Pe părinți, pe profesori, pe oricine are experiență, da, cu siguranță.

– Excelent.

Ne-am lăsat amândoi cuprinși de gânduri adânci. Minte mea, neliniștită și mereu inventivă, a zburat spre ziua în care voi crea cea mai mare ușa metalică, un colos ingenios de oțel. În imaginația mea, deja proiectam un sistem complicat de închidere, cu balamale speciale, așa încât deschiderea unei singure uși să declanșeze o reacție în lanț, asemănătoare unui joc de domino și să se deschidă și altele. Nu-mi puteam da seama

la ce se gândea Florian în acele clipe, dar chipul său radia de fericire.

După ce ne-am pierdut în gânduri pentru ce părea a fi o veșnicie, am realizat că visurile noastre grandioase necesitau investiții pe măsură. Aveam nevoie de sume uriașe de bani, aproape nesfârșite, dar trebuia s-o rezolvăm cumva.

Cu această conștientizare, am pornit spre casă, unde mă aștepta o surpriză plăcută: mama pregătise pui crispy cu cartofi aurii, cum îmi place mie să-i numesc, mâncarea mea preferată. Și chiar la fix, pentru că-mi era o foame de lup!

După ce am mâncat, eu și fratele meu mai mic, Matei, am vorbit puțin despre ce înseamnă o investiție pentru că mintea mea era tot acolo. Voiam un laborator, asta-mi era clar, cum la fel de bine știam că vom avea nevoie de o sumă mare de bani pentru a reuși, împreună cu Florian, să construim unul. În

